

A Közgazdasági Politechnikum lapja

Poligráf

XXVIII. évfolyam 3. szám - 2018. december 18.

EMLÉKEZTETŐ

AZ ISKOLATANÁCS 2018. DECEMBER 11-I ÜLÉSÉRŐL

Jelen voltak:

Osztályok	Diákok	Szülők
Bermuda	Lakits Hanna, Szániel Marcell	–
Nápol(y)i	–	–
AnAnÁsz	Bardócz László, Bilicz Benedek	Pintér Éva
Anonym	–	Konczné Bogdán Szilvia
Főn-X	–	Grits Barbara, Kárpáti Adrienn
pacman	–	Kalyó Ildikó
ReZsó	–	Huszár Anikó Márta
ALBAtrosz	–	Nagy Erzsébet
chill	Gáspár Gréta	Keller Barbara
RobInHood	–	Gonda Judit
Dimenzió	–	–
káró	Madarász-Róna Gergely Viktor	–
STORNO	Máté Anna, Péter Luca	Kiss Bea, Szekeres Júlia
MárkA	–	Kiss Erika
MaszK	Szota Martin	Sztrókay Hajnalka
MIQN	Osváth Dominik	Séra Noémi
Guru	–	Mályi Gábor
MáGia	Tóth Kata	Mayer Ildikó
Zserbó	–	Kabdebó Ferenc
Tanárok	Diósi Alojzia, Erdei Erika, Gáti Emese, Geiszler Anna, Kováts Livia, Matejka István	

Levezető elnökök: Péter Luca (ST), Szota Martin (MS)

Napirendi pontok:

1. Fotózás, uzsonna; Média és Marketing Kommandó – Lívia javaslata
2. Lulu tájékoztatója a fegyelmi eljárással kapcsolatban
3. A Fal projekt – beszámoló
4. Diák és szülői kezdeményezések segítése, ötletdoboz – gondolkodjunk együtt!
5. Mi kerüljön be az éves tervbe? – tervezés

És ami történt:

1. Az Iskolatanács megjelenik közösségként a honlapunkon. Ennek fő céljai:

- Szeretnénk egymást jobban ismerni, tudni, hogy ki kicsoda, ezért Csoncsi és Tibor közreműködésével fényképes bemutatkozások készülnek. Mivel lesznek megosztott táblázatokban feladatot vállalók, az egy ügyön tevékenykedők együttműködését is segíti az arcképcsarnok.
- Szeretnénk népszerűsíteni az Iskolatanácsot: marketingkampányt készítünk, bemutatjuk az eddig elért eredményeket, beszámolunk a tervekről és az aktualitásokról. Ezek segítségével az osztályokban is nagyobb jelentőséget kaphatnak az IT-percek.
- Kértünk a fotó mellé egy rövid bemutatkozást e-mail címmel. Határidő: 2018. december 30. E-mail: livia@poli.hu
- Megalakítottuk a Média Kommandót a fenti célok megvalósítása érdekében. A tagok: Péter Luca (ST), Gáspár Gréta (CH), Rozs Barbara (MG), Huszár Anikó (RZ – szülő), Kiss Bea (ST – szülő) és Kováts Livia (Tanár).

2. Kormányhivatali határozat miatt az IB fegyelmi eljárásban betöltött szerepét módosítani kell, és emiatt az SzMSz-ek és a Házirend is változik. Diósi Alojzia pedagógiai vezető ismertette a tervezetet.

3. A Fal projekt gazdái terveztek, számoltak és a Fal előtt beszámoltak. Februárra elkészülhet az „Itt jártam”-fal. A kivitelezéshez segítőt keresünk.

4. Megalakult egy ad hoc bizottság, amely azt hivatott koordinálni, hogyan lesz ötletekből IT-előterjesztés. Tagjai: Lakits Hanna (BM), Szániel Marcell (BM), Nagy Erzsébet (AL – szülő), Szota Martin (MS) és Erdei Erika (tanár)

5. Ötleteltünk az éves tervről. Mi, mikor, hova kerüljön be? (pl.: Pályaválasztási délután, bográcsparty stb.) Az Egészségnap tervezett időszaka április második fele. Közösen szerkeszthető táblázatban gyűjtjük az ötleteket 2019. január 6-ig.

A következő IT találkozás 2019. január 15-én lesz a szülő oldal levezetésével. Levezető elnökök lesznek: Kiss Bea (ST), Koncz-Bogdán Szilvia (AY)

A nagyszerű uzsonnáról ezúttal is az idei egyik DVP-s csapat gondoskodott. Köszönet érte.

A jegyzőkönyvvel együtt néhány fontos információ:

Minden tag feladata, hogy a találkozó után valamilyen formában tájékoztassa az őt küldő csoportot az IT-n elhangzottakról. Ennek formája lehet körlevél (szülők esetében ez látszik egyszerűnek), diákoknál emellett az osztályidőn való beszámolás lehetősége. Ehhez nagyon jól használható a mindenkori jegyzőkönyv, de szerencsés kiemelni az osztályt inkább érintő részeket, személyes hangvétellel felkelteni az érdeklődést.

Budapest, 2018. december 13.

Gáti Emese és Kováts Livia

A novemberi számban az évkezdő várkutatókról olvashattatok érdekességeket. Az alábbi két szöveg is ahhoz a témához kapcsolódik.

ÁRVA VÁRA OSTROMA EGY VÁRVÉDŐ SZEMSZÖGÉBŐL

1670. december 3., délután egy óra: még mindig várunk. András (a bajtársam, aki velem öröködik) azt mondta, Heister generális valami új fegyvert akar bevetni, de szerintem ez csak pletyka, hogy mindenre fel legyünk készülve. Ha így van, remek ötlet, már párszor jól jött volna...

Már hallom a lépteiket, de nem félek, mert tudom, hogy mögöttem, a fal tetején vagy öt kétszáz méteres lőtávú és két hármás ágyú áll készenlétben (ez utóbbiak ötszáz méterre is el tudnak lőni). A falon lévő lőréséből pedig jó pár ügyes íjász nyit majd tüzet, ha baj van. Így, hogy ez már az ostrom ötödik napja, egyáltalán nem feszülök ezen. Már látom is őket, Heister emberei, az ostromlók.

Leadom a jelet, és megyünk is be a várba, át a felvonóhídon. Ez azért jó, mert egyből fel is húzzák, és ami ott marad, az csak egy négy méter mély árok. Átvágunk az első kapun, ahol köszönünk Sándoréknak, a belső íjászoknak. Hogy őszinte legyek, nem irigylem őket, piszok nehéz feladatuk van, mert ha az ellenség egyszer átjut a kapun, akkor nekik rögtön lőniük kell, és szinte csak rajtuk múlik az egész. De az sem baj, ha egy idő után feladják és inkább felmennek a vár tetejébe, csak legalább pár emberrel legyen kevesebb, aki bejön.

Megyünk tovább, át a második kapun, aztán ezen az átkozott folyosón/alagúton, ami mindig olyan sötét, hogy épphogy csak át tudunk rajta sietni. Ráadásul nagyon félek, hogy felülről leöntenek forró olajjal, mert ezek az aljas lyukak a meny-

nyezetben bizony arra vannak.

Hirtelen valaki odaszól:

– Gyertek már, ördög fiai! – és látjuk, ahogy elkezdli zárni előttünk a harmadik kaput.

Hála az égnek pont átfértünk. Innentől nekünk Sándorral annyi dolgunk van, hogy menjünk fel a fegyverszobába és hozzunk le még ágyúgolyókat. Aztán ha esetleg kigyullad valami (ami nem túl valószínű egy kővárnál szerintem), akkor fussunk a főkúthoz és hozzunk vizet. Ezt annyira nem gondolhatták át, mert mire egy tizenkilenc méter mély kútból felhúzzuk vödörként a vizet, addig leég az egész kóceráj. De nem baj, ha Thököly (Thököly István a vár parancsnoka) ezt kérte, én – Isten a tanúm – megteszem, ami tőlem telik. Már hallom az üvöltéseket. Jobb lenne, ha mennénk azokért az ágyúgolyókért.

1670. december 8., hajnali kettő: ...

és ez az ember még mindig nem mondott semmit. Lassan tiszteletből elengedem. Hogy őszinte legyek, egészen tetszik az új feladat, amit adott a főnök. Lehet, hogy elég véres és barbári, de nem annyira megerőltető, ráadásul gyönyörű a kilátás innen a kínzószobából. Van itt minden, ami szóra bírhat egy férfit: a régi vágású karótól kezdve a feszítő asztalon át az egészen egyszerű kalapátságig. Szó szerint túl nagy a választék, épp ezért sose tudom megunni. De ez a nyamvadt Habsburgbérenc semmirekellő kemény dió. Inkább itt hagyom az asztalon, úgyis most ugrott ki szerintem a csípője. Lemegyek, iszok

picit, és körbekérdezek, mit tudnék segíteni. És talán megtudok valamit Thökölyről is. Most már lassan három napja nem látam, pedig rengeteg minden történt.

1670. december 10., dél: valamiért hatalmas a pörgés a parancsnok szobája körül. Látom, ott van Anna, akit már gyermekkorom óta ismerek, és talán megtudhatok tőle valamit, ha minden jól megy.

Azt mondta, Thököly megölte magát. Mindennek vége, talán még megadhatjuk magunkat.

1670. december 10., este 7: most nyitjuk a külső kaput. Látom, ahogy jönnek ezek a sérült ördögök, úgy értem, a császári haderő. Szörnyű érzés, mondhatom...

Források: Az én jegyzeteim és memóriám
https://hu.wikipedia.org/wiki/%C3%81rva_v%C3%A1ra

Farkas Benedek Tádé (RIH)

ÉRDEKESÉGEK

A **lovagi költészet** is elterjedt volt a 15. században. Főleg trágár, gúnyos és szerelmes típusú énekek, úgynevezett virágénekek íródtak.

Körmöcbányai táncszó (1505):

*„Supra agnő, szökk fel kabla,
 Haza jött fírded, tombj Kató,
 A te szíp palástodban,
 Gombos sarudban,
 Haja, haja virágom.”*

Ez az egyetlen fent maradt körmöcbányai ének.

A Körmöcbánya egyik legtermékenyebb bányájának felfedezésére létrejött **monda** így hangzik:

Egy nagyon éhes férfi ült a patak mellett, amikor megpillantott egy tyúkot. Éhsége arra sarkalta, hogy megölje és megegye. Így is tett, ám amikor felnyitotta a tyúk gyomrát, nagy meglepődésére aranyat talált benne. Hamar összehívta a falubélieket, és a férfi által megjelölt helyen egyből kutatáshoz kezdtek és megtalálták az értékes lelőhelyet. Ezt a bányát a mai napig hennének, vagyis tyúknak nevezik.

Egy másik monda még a 11. századi tártárok szerencséséről szól. A monda szerint házi pávák mentették meg a város lakóit a lerohanástól. Ugyanis a város felé nyomuló hadakra a pávák olyan hangos lármát csaptak, hogy az összes városlakó felkelt, így vissza tudták verni a támadást.

A **bányaréme**k vagy bányaszellemek a bányák mélyén a családjukkal élő mitológiai lények. Általában törpékhez hasonlítják őket. A körmöcbányai rém például vörös nadrágot, kabátot és fején kis vörös sipkát viselő törpeemberke. A bányaréme általában jóindulatú az emberekkel. Segít nekik, figyelmezteti őket a veszélyforrásokra, jutalmazza a jókat és bünteti a gonosz kapzsi embereket. A pártfogoltjaikat honorálja ajándékokkal, és megmutatja nekik a legjobb érclelő helyeket. Nem szereti, ha káromkodnak vagy fütyülnek a bányában. A mondák szerint, ha a hajnal első sugara rásüt a törpére, elveszti varázserejét.

Keul Máté (RIH)

BS-6.3 „ÁLL BUDA MÉGI!”

Már november közepe van és még mindig ragyogó az idő. Eső sem esik, csak a szél fúj. Néha kis szellőcske, néha dühödtt orkán.

Buda is napfényben fürdött ezen a szombati napon. (November idusán. Mondanak ilyet? Lehet. Én írok.)

Sétalós csapatunkkal a Moszkván kezdtünk. (Jelenleg Széll Kálmán.) Az óra sem a régi, már digitális, de azért jó találkozási pont.

Várbusszal felmentünk a Bécsi kapuig. (Milyen sokat kellett innen szekerezni-lovazni, ha az ember a császárvárosba akart utazni!) Megnéztünk an-

gyalt, hősookról szóló feliratot, Levéltárat, kis teret. A vár legészakibb részére indultunk, megkeresni az utolsó pasa emlékművét. (Itt aztán orkán volt! Igazi novemberi idő, tél az őszben.) Megtaláltuk, emlékeztünk. „Hős ellenfél volt. Béke vele.”

Benéztünk egy – valaha nyitott – udvarba. Rengeteg kőgolyót raktározna itt és felépítették a „vasfüggöny” egy apró részletét. A hangulat kedvéért. Nem értettük, miért van zárva a kapu. Ki akarna innen elvinni kőgolyót, esetleg rozsdás drótkerítés-darabot. Vannak megmagyarázhatatlan dolgok. (Ez is az.)

Kisétáltunk a napfényes Tóth Árpád sétányra. Milyen gyönyörű innen a kilátás a budai hegyekre! (Néhány sokemeletes szörny-épület rontja az összképet.)

Megnéztünk régi és újabb ágyúkat. A Kapisztrán téren áll a híres szerzetes szobra és mellette – szintén érthetetlen módon – egy T-34-es tank. Rendben van, hogy Hadtörténeti Intézet, meg hogy hősök és harcosok, de egy ilyen monstrum mit keres itt, azt nem tudhattuk meg. (Valahogy nem illik ide, a bemutatott korba.)

Mária-Magdolna templomromja még mindig nagyon fenséges. Jól bírja az időt. Mögötte Artemisz. (Hm? Valakinek biztosan nagyon bejön....)

Sétánkat folytattuk az Ūri utcában. Kerékvetők, gótikus ülőfülkék, keskeny sikátorok, kőpárkányos ablakok... minden itt van egy helyen, ami egy tisztas, középkori, szabad királyi városban szükséges. Még a Helytartótanács épülete is belesárgult a sok középkori látványosságba. (Valódi „Habsburg-sárga” színe kicsit más lett. Valakinek nem tetszett és kissé okkeresre mázoltatta át. Így már nem az igazi „burgos”.)

Vannak kifejezetten stílustalan épületek is. A 70-es években az idők során leromlott épületek helyére üveg-csodapalotákat emeltek. Hát az a csoda, hogy engedték akkor ezeket a torzókat ide a Vár falai közé beépíteni. Jól megkritizáltuk mindet!

Pallasz Athéné teljes harci díszben ül a régi Városháza sarkán. Lándzsája még megvan.

Kicsit megpihentünk a Szentháromság téren. Ekkor vettük észre, hogy turisták is vannak rajtunk kívül. Rengeteg. (Eddig szinte senki nem volt a Vár északi felében, csak mi. Elegen is voltunk.) Sztoriztunk Mátyásról, a dominikánusokról, államalapítóinkról. Jelképekről, azok jelentéséről beszélgettünk. Majd szép lassan elnyomultunk – szó szerint: tülekedtünk – a

Palotanegyed felé. Hatalmas építkezések zajlanak itt. A régi Várszínház kiköltözött innen, hogy átadja helyét a kormányzatnak. (Egy kulturális színpolttal kevesebb...)

Éppen időben érkezünk a Sándor-palotához. Őrségváltáson parádézta a szemüveges díszhuszárok. Kissé frivol volt a látvány, amikor balettszerű lépésekkel, talpig nap szemüvegben, parancsszóra tekerték-csavarták 19.századra hajazó díszpuskáikat egy szigorúan elkerített térben. (Legalább nem látták a mosolyt az arcunkon.)

Innen lesétáltunk a díszlépcsőn a Palotához. Ebben az épületben soha nem lakott király. Csak Horthy, az ellentengernagy (tenger nélkül).

Ki is volt a zentai győző? A győzedelmes Eugén? Délcegen üli meg hatalmas kőlovát.

Mátyás még mindig itt vadászik, éppen prédára vár. Szép Ilonka pedig tovább epekedik a titokzatos vadász után. (Kedves Ilonka! Mátyás itt is áruhában van és nem is igazságos!)

Az oroszlános udvar csendes. Még a kőoroszlánok sem ordítanak. Meredek lépcsősoron kúszunk le a fűvészkertig. Megállapítjuk, hogy a napóra jól jár.

A Buzogány-toronynál jutunk ki a Várból és nosztalgiázunk arról, ami csak képeken,

írásokban maradt ránk, de semmiképpen sem láthattuk. Tabán. Város volt a városban.

A koradélutáni napfényben rövid búcsút vettünk egymástól, a Vártól.

Legközelebb irány a 7. kerület belső része, a régi Zsidónegyed. (Találkozzunk 2018. december 8-án, a Dohány utcai Zsinagóga előtt 10.45-11.00-kor!)

Erdei Erika, a sétavezető

HŐSEINKRŐL

Nemrégiben, egy napsütéses, kora tavaszi napon, a gimnáziumok közötti irodalmi vetélkedőn megkérdeztem a versenyzőket arról, hogyan nézett ki egy igazi hős, a tízéves trójai ostrom leghíresebb hősoza, a dicső és gyors lábú Akhilleusz.

Némi sustorgás után hamar kiderült, hogy ez az Akhilleusz kifejezetten testépítő figura lehetett: széles vállak, pompás mellizom, kockahas, vádli, bicepsz, tricepsz, ami csak kell. Az már egy kicsit gyanús volt, hogy a haja szőke, hosszú és be is van fonva, azt pedig igazából már nem is hittem el nekik, hogy a szeme éjkék lett volna. Amikor azonban kiderült, hogy ez az Akhilleusz ellenfeleit futtából magasra felugorva, bal kezük felől, a pajzs fölé döfve öli meg, azonnal megértettem, hogy mi a helyzet. Nem Homérosz hősről van szó, hanem egy amerikai filmrendezőéről. A Földön jelenleg élő hétmilliárd emberből annak az ötmilliárdnak, aki látta ezt az amerikai filmet, egy velem egykorú, oklahomai legény lett a nagy Akhilleusz. Nem a görög harcosról beszélnek nekem ezek a diákok, hanem Brad Pitt-ről. Ez a helyzet, itt tartunk, ez a dolgok jelenlegi állása.

Félreértés ne essék: semmi bajom az amerikai filmmel, magam is megnéztem vagy hatszor. De azoknak a számára, akik csak ezt az adaptációt ismerik, azoknak tényleg Brad lett Akhilleusz. Az amerikai nagylegény a görög helyébe lép. És így mindegyikünknek, minden egyes embernek szerte ezen a nyomorult, széles világon ugyanaz a figura és ugyanaz a történet kerül bele a fejébe, bármennyire is akarjanak, akarjunk különbözni egyébként. Minden tiszteletem a filmé. A helyzet mégis az, hogy Brad Pitt egyformává tesz. Akhilleusz viszont különössé.

Ennek alighanem az az oka, hogy az elolvasandó szövegek, a könyvek különös módon meghatározatlan elemeket, le nem írt részleteket, nem ábrázolt mozzanatokot is tartalmaznak. Vannak bennük titokzatos, üresnek látszó, csudás részek. Olvasom, próbálok megérteni, és közben ezeket a különös hiányokat kitöltöm. Észre sem veszem, már ki is találtam, ki is egészítettem, meg is oldottam – a saját anyagaimmal. Így történik meg, hogy minden olvasás az enyém. Csakis rám jellemző. Azért dolgozom, hogy a saját fajtámon belül az én olvasásom teljesen egyedi lehessen, összetéveszthetetlen és nem felcserélhető. Az én Akhilleuszom például gyakorta alacsony, vaskos, fekete hajú, makacs és dühös kis hellén. Máskor meg más. Mindig más. Ezért aztán szegény Brad Pittnek vagy bárkinek a kiválasztásával mindig nagyot hibázik a film. Az olvasás viszont, a könyvek vásárlása, kölcsönzése, kölcsönkérése, ellopása, bárminemű megszerzése ezzel szemben a szabadság érintetlen birodalma. És mi, ezen a szellős, békés téren, a régi egyetemi könyvtár épülete előtt, ha nem is látszik rajtunk, de mindnyájan a szabadságunkért harcolunk. Ne higgyenek annak, aki mást mond: az egyéni és a közös szabadságunkért.

De azt is el kell most mondanom, hogy huszonhárom évvel ezelőtt, ettől a tértől nem is olyan nagyon messze, megtámadtak egy nagyvárost. Ezeröttszáz méteres hegyek között katlanba szorult az oszmánok által évszázadokkal korábban alapított település, és amikor a támadóknak hirtelen rohammal nem sikerült bevenniük, megkezdődött a teljes blokád, a könyörtelen kiéheztetés és a tüzérségi terror. Ezer négyszáztizenhét napon át tartott az ostrom. A város háromszáznegyvenezres lakosságára folyamatosan záporoztak az aknák,

a tüzérségi gránátok és a géppuskák lövedékei. A város közben élte a maga életét. Nem jutott be falai közé az ellenség, nem voltak utcai harcok, de aki elhagyta a házát, kockára tette az életét. Az 1984-es téli olimpiai játékok kopott sisáncairól lötték őket az idegenül röhögő, részeg mesterlövészek. A városgyilkosság az első nyáron elérte a Nemzeti Könyvtárat. Az évszázados épületet egy Alexander Wittek nevű sziszeki születésű osztrák mérnök tervezte. A kairói könyvtár és a granadai Alhambra volt a minta. Körülbelül kétféle millió könyvet és kéziratot őriztek benne, amikor egy éjszakán elérte a támadás, amikor lebombázták, és gyulladt.

A könyvtárosnő azonnal fölérte a robbanásra. Nézte a távolban lobogó lángokat, értette a helyzetet, tette a dolgát. Bement a lángoló épületbe, mentette a speciális gyűjtemények anyagait: könyveket, kéziratokat, az emlékezet pótolhatatlan dokumentumait. Késő délelőttig dolgozott kollégáival a leszakadó gerendák alatt, a sűrű füstben, a később napokig lobogó lángok között. Amikor pedig nem volt tovább, leültek a forró kövekre, és feketekávé ittak fémbögrékből, és hosszú Marlborókat szívtak hozzá – én így képzelem. Aztán a könyvtárosnő elindult haza. Félúton járhatott, amikor a távoli lövész átlőtte a fejét. A könyvtárosnőt Aida Buturovicsnak hívták, harminckét éves volt. Róla sem tudom, hogy nézett ki. Mindig más. Legyen ő a mi másik hősnünk.

Akhilleuszt, az ostromlót az emlékezet, a kéziratok és a könyvek őrizték meg nekünk. Aida, a védő pedig megőrizte nekünk a könyveket, a kéziratokat és az emlékezetet. Ők a mi hőseink, ők a mi szabadságunk hősei. Akik most, amikor a független értelmiség nem létezik többé, amikor a legtöbbszörünk ízlésében az irodalom fölött talán végleges győzelmet aratott a nemes vagy nem nemes lektúr, amikor már mindenki vándor, és majdnem mindenki mádként száll az életünk teréül szolgáló, ismeretlen, új vidékek fölött, velünk harcolnak.

Lejárt az időm. Figyelmüket köszönöm. Maradjunk szabadok. Őrizzünk és olvasunk tovább.

Szeged, könyvhét

Szilasi László

IRODALMI HÁZIVERSENY

DECEMBERI forduló

A MEGFEJTÉSEK LEADÁSI HATÁRIDEJE: 2019. JANUÁR 4., CSÜTÖRTÖK

Ezúttal a következő negyvenegy kérdésben csak az a közös, hogy valamiképpen összefüggésbe hozható az irodalommal. Mondhatni vegyes saláta vagy vegyes zöldség, esetleg vegyes felvágott következik. Jó étvágyat hozzá!

1. Milyen növény árnyékában ült Jónás Babits versében?

Cédrus, kaktusz, pálma, tök?

2. Milyen néven ír Molnár Éva?

Vavyan Fable, Jókai Anna, Evelyn Marsh, Zsurzs Éva?

3. Hogy hívták Toldi szerelmét?

Iluska, Juliska, Piroska, Tatjana?

4. Ki volt a niklai remete?

Berzsenyi Dániel, Csokonai Vitéz Mihály, Kazinczy Ferenc, Kölcsey Ferenc?

5. Melyik Shakespeare-dráma kezdődik így? „York napsütése rosszkedvünk telét Tündöklő nyárrá változtatta át...”

II. Henrik, III. Richard, A vihar, Vízkereszt?

6. Melyik nem eposzi kellék?

Epeiszodion, in medias res, invokáció, propozíció?

Artus és az Excalibur

7. Hogy becézte Móra Ferenc *Aranykoporsó* című regényében a rabszolgaként nevelt Quintiport a kedvese?

Gránátalma, Granátvirág, Quinti, Tiporka?

8. Melyik versében parodizálja Arany János a trójai háborút?

Ágnes asszony, Egri leány, Párviadal, Szőke Panni?

9. Miért Kőműves Kelemenét áldozták fel a Déva várát építő kőművesek?

Kisorsolták a feleségek közül.

Kőműves Kelemen döntött így?

Ő látogatta meg elsőként a férjét?

Önként jelentkezett áldozatnak?

10. Hol várta a török Arany szerint Rozgonyiné férjét?

Budánál, Egernél, Galambócnál, Visegrádnál, ?

11. Kinek a felesége volt Fráter Erzsébet?

Csiky Gergely, Katona József, Kisfaludy Károly, Madách Imre?

12. Melyik könyvet nem Chaim Potok írta?

Fények könyve, A hajnal, Az ígéret, Nevem Asher Lev?

13. Ki volt az első nem európai író, akit Nobel-díjjal tüntettek ki?

Rudyard Kipling, Pablo Neruda, Wole Soyinka, Rabindranath Tagore?

14. Kinek a művei jelentek meg *Csinszka versei* címmel?

Ady Endre, Babits Mihály, Boncza Berta, Kosáryné Réz Lola?

15. Milyen betegségben szenvedett Dosztojevszkij?

Cukorbaj, epilepszia, gyomorrák, tüdőbaj?

16. Mikor született Jókai Mór?

1799, 1825, 1839, 1899?

17. Mi volt Csokonai Vitéz Mihály édesapjának foglalkozása?

Alispán, borbély-sebész, földbirtokos, mészáros

18. Melyik nem Vörösmarty Mihály álneve?

Ábrai, Füredi Vida, Vágotai Kálmán, Virág Alajos

19. Ki írta a *Lotte Lenya titkos éneke* című verseskötetet?

Balla Zsófia, Imre Flóra, Karafiáth Orsolya, Tóth Krisztina

20. Ki írta a *Tündérr király* című balladát?

Arany János, Goethe, Kisfaludy Károly, Petőfi Sándor

21. Ki írta a *nagy fejedelem* című regényt?

Illyés Gyula, Jókai Mór, Mikszáth Kálmán, Móricz Zsigmond

22. Ki írta az *Erdély aranykora* című művet?

Jókai Mór, Mikszáth Kálmán, Móricz Zsigmond, Tompa Mihály

23. Melyik chorijambus?

Bárczi Benő, Bóka Bandi, Pörge Dani, Tuba Ferkó

24. Melyik nem volt Kassák Lajos lapja?

Dokumentum, Ma, Tett, Világ

25. Ki írta a *Veszedelmes viszonyokat*?

James Boswell, Samuel Johnson, Choderlos de Laclos, Laurence Sterne

26. Kik jegyzik a *Felelet a Mondolatra* című nyelvújításkori harcos vitairatot?

Kölcsey Ferenc és Somogyi Gedeon

Kazinczy Ferenc és Kölcsey Ferenc

Somogyi Gedeon és Szemere Pál

Kölcsey Ferenc és Szemere Pál

27. Mikor élt Thomas Mann?

1871-1930, 1875- 1955, 1881-1952, 1905-1937

28. Milyen katasztrófa után játszódik Merle *Malevil* című könyve?

Árvíz, atomrobbanás,

földrengés, pestis

Merlin, Vortigern és a két sárkány

29. Hány testvére van Lotténak J. W.

Goethe: *Werther szerelme és halála* című művébe?

Hat, hét, nyolc, tizenkettő

30. Mi a Róka-regény?

Francia állatmese-gyűjtemény, magyar vadásztörténetek, mezőgazdászok szabályzata, a rókavadászat kézikönyve

31. Ki írta a *Twist Olivér* című művet?

Jane Austen,

Daniel Defoe,

Charles Dickens,

M. G. Lewis

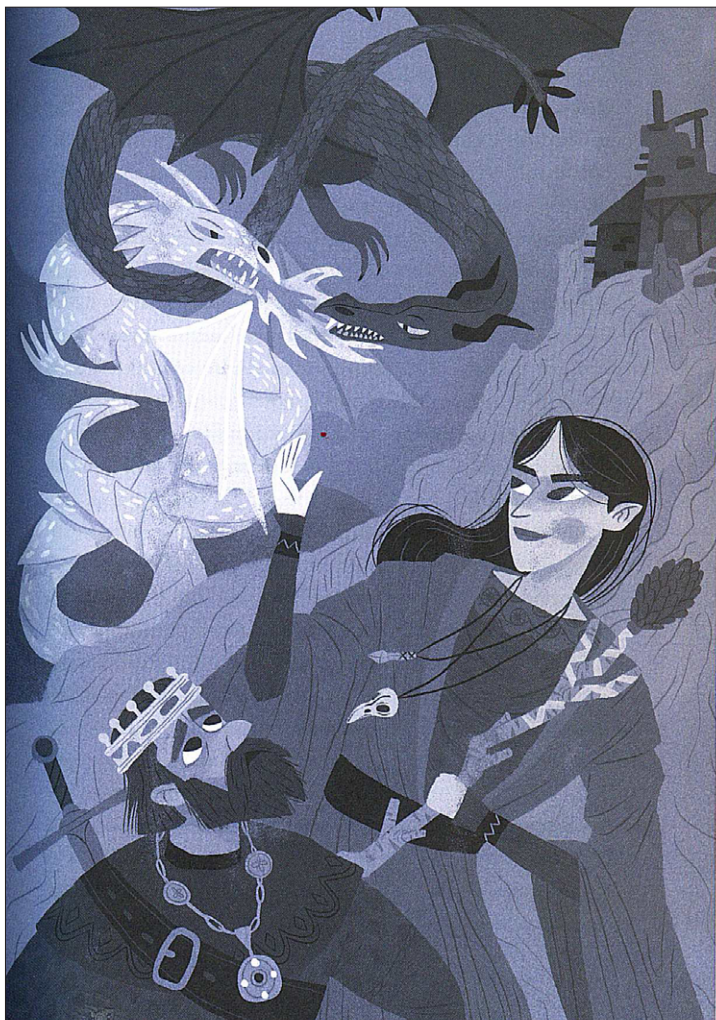
32. Mikor halt meg Vörösmarty Mihály?

1855, 1866, 1877,

1888

33. Mi miatt hanyagolta gazdaságát Don Quijote?

Lovagregények ol-

vasása, lóversenyek látogatása, szobrászkodás, vadászat

Baldr halála

34. Kinek melyik vígjátékában oldja meg a konfliktust egy barack?
 Georges Feydau: Bolha a fülben?
 Molnár Ferenc: Játék a kastélyban?
 Victorien Sardou: Váljunk el!?

G.B. Shaw: Sosem lehet tudni?

35. Melyik regény nem Salman Rushdie műve?

Az éjfél gyermekei?

A mór utolsó sóhaja?

Sátáni versek?

Szégyentelen?

36. Melyik nem Moldova György műve?

Bújkál a hold?

Malom a pokolban?

A pénz szaga?

A szent tehén?

37. Kije Raszkolnyikovnak Dunya Dosztojevszkij Bűn és bűnhődés című regényében?

Anyja, húga, kitarottja, lánya?

38. Melyik szerző nem az abszurd dráma műfajában jeleskedett jellemzően?

Samuel Beckett, Henrik Ibsen, Eugène Ionesco, Slawomir Mrozek?

39. Ki volt Sota Rusztaveli?

A grúz ábécé megalkotója, grúz költő, grúz szabadságharcos, örmény szabadsághős?

40. Kinek volt az első verseskötete a „Szépség koldusa”?

József Attila, Juhász Gyula, Kosztolányi Dezső, Radnóti Miklós?

41. Melyik híres amerikai krimiszerző állandó főhőse Steve Carella?

R. Chandler, E. S. Gardner, R. MacDonald, E. McBain?

POLILOGI – 2018. DECEMBER

Aki az öt feladvány közül négyet jól megfejt 2019. január 4-ig, és elküldi a livia@poli.hu címre, vagy személyesen Livia kezébe adja, az egy matematikajelesre számíthat.

1. FUTOSHIKI (japán feladvány)

Írd be a számokat 1-től 5-ig minden sorba és oszlopba, úgy, hogy érvényesek legyenek a közöttük lévő relációs jelek.

$$\begin{array}{cccccc}
 \square & > & \square & & \square & & \square & & \square & & \square \\
 & & & & \wedge & & & & & & \\
 \square & > & \square & > & \square & & \square & & \square & & \square \\
 & & & & \wedge & & & & & & \vee \\
 \boxed{1} & & \square & & \square & > & \square & > & \square \\
 & & & & & & & & & & \wedge \\
 \square & > & \square & & \square & & \square & > & \square \\
 & & & & \vee & & & & & & \\
 \square & & \square & < & \square & < & \square & & \square & & \square
 \end{array}$$

2. KÖRTÁV

Mekkora az AB távolság az alábbi ábrán?

3. KÖR-JÁTÉK

Ossz fel egy kört egybevágó részekre úgy, hogy a részek között legyen olyan (legalább egy), aminek nem pontja a kör középpontja.

4. FUTÓVERSENY

Négy lány futóversenyen vett részt. A verseny után mind-egyiket megkérdezték, melyik helyen végzett.

Anna: „Nem lettem sem első, sem utolsó.”

Bella: „Nem lettem első.”

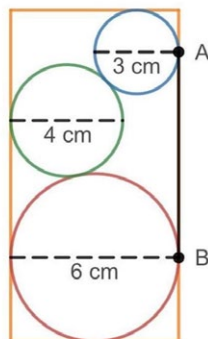
Csilla: „Első lettem.”

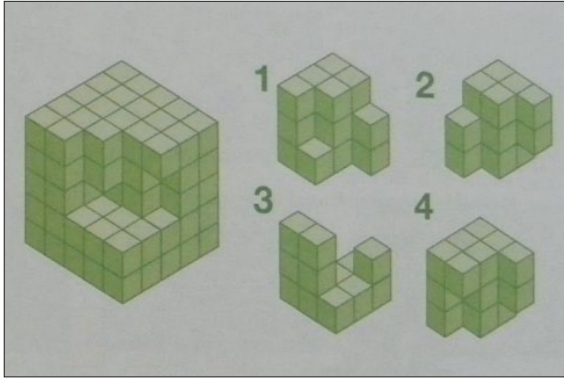
Dóra: „Én lettem az utolsó.”

Valaki, aki a versenyt is látta, ezt mondta: „A négy válasz közül három igaz, egy hamis.”
Ki mondott valótlant? Ki volt az első?

5. KOCKA-JÁTÉK

Melyik kis alakzatot vettük ki a nagy kockából?

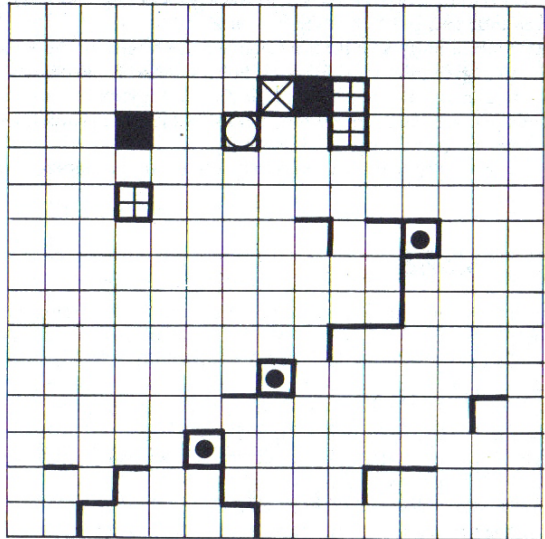
TÁRSAS JÁTÉK KOCKÁZÁS

Egy négyzetrácsos lapon ceruzával körülhatárolunk egy négyzetet. A játék leírása szerepel a *De jó játék ez, gyerekek!* című könyvben, ami 15 négyzetrácsnyi oldallal írja. Ez lehet több vagy kevesebb is, attól függ, mennyi időnk van.

A játékosok kezében ceruza van, s felváltva húznak egy-egy kis vonalat a négyzetrács mentén. A cél az, hogy ezzel a húzással bezárljanak egy vagy több kis négyzetet,

amit előtte már három oldalról bekerítettek. Aki így bezár egy kis négyzetet, beleírhatja a saját jelét. (Ezt a játék kezdése előtt meg kell beszélni: kör, csillag, pont stb.) Az elején gyorsan megy a játék, később már nagyon szemfülesnek kell lenni, hogy jó helyre húzzunk vonalat, amivel nem a társunknak kedvezünk. Az győz, akinek a legtöbb saját jelével ellátott bezárt kis négyzete van.

Próbáljátok ki, biztosan elnyeri a tetszésedet! Jó játékot!

Mintakép

A KÖZÉPKORBAN BETILTOTTÁK A NULLÁT

A nullás számot nap mint nap rutinszerűen használja mindenki nagyjából első osztályos kora óta anélkül, hogy belegondolna, valójában milyen komoly absztrakciós ugrás lehetett annak idején a feltalálása: egy valami, ami a semmit jelöli, és matematikai műveletek végezhetőek vele. A nulla a majáknál és a babiloniaknál bukkan fel először a matematika történelmében, de ők csak a nagyobb számok leírásánál használták annak jelzésére, hogy az adott helyiértéken nincs semmi. Mint mondjuk a 302 számban, ahol a nulla azt mutatja, hogy egyetlen tízest sem kell hozzáadni a három százashoz és két egyeshez, hogy megalkossuk a számot.

Igazi, matematikai műveletekben használható számként az indiaiak találták fel a nullát, méghozzá egy Brahmagupta nevű csillagász a 7. században.

Indiából először a Közel-Keleten vették át a nullát, ahol a korabeli iszlám tudósok megalkották a ma is használatos arab számokat, köztük a nullát jelképező üres körrel vagy oválissal. Tőlük került be az újszerű számrendszer Európába, azon belül is először az itáliai kereskedővárosokba a hajósok és kereskedők közvetítésével. 1202-ben a róla elnevezett számokkal halhatatlanná vált matematikus, Fibonacci írta meg híres könyvében, a Liber Abaciban, hogy az arab számok sokkal jobban használhatók matematikai műveletekhez, mint a római számok rendszere.

A nulla bevezetése azonban egy csomó bonyodalommal járt, például megnyitotta az utat a negatív számok felé, az pedig a pénz kölcsönzését és az adósság számontartását segítette, ezek pedig annak idején minimum gyanús üzelmeknek számítottak. Ráadásul a hatóságok úgy vélték, az arab számjegyekkel és pláne a nullával igen könnyű csalni és meghamisítani a számokat. Így esett, hogy Firenzében 1299-ben úgy, ahogy van, betiltották a nullás szám használatát. De ahol nem bántak vele ilyen szigorúan, ott is nagyon lassan terjedt el a használata, és csak a 15. században kezdték elfogadni a létezését. Általánosan elfogadottá pedig csak a 17. században vált, amikor Descartes feltalálta a koordináta-rendszert, és annak középpontjába a nullás pontot, vagyis az origót állította.

A legrosszabbul azonban törvénytörő számokkal kapcsolatban egy görög filozófus, Hipposus járt. Ő Pitagorasz követője volt, és a mester híres tételéből – a négyzet plusz b négyzet egyenlő c négyzet – kiindulva felfedezte az irracioná-

lis számokat. Ha egy derékszögű háromszögnek mind a két befogója egy egység hosszú, akkor a Pitagorasz-tételből következően az átfogó hossza gyök ket-tő. Hát milyen hülye szám már ez, vetette fel Hippiasus, nem írható le sehogyan sem két egész szám hányadosaként. A görög matematikusok világképét alapjai-ban rázta meg egy ilyen szám létezése, és mivel magával a jelenséggel nem tud-tak mit kezdeni, Hippiasust száműzték, más források szerint vízbe fojtották.

És nehogy azt higgyük, hogy a számok betiltása már több száz éve nem di-vat: 1998-ban az amerikai digitális szerzői jogi törvény mondta ki egy rémülete-sen hosszú, 1401 jegyű számról, hogy illegális a birtoklása bármilyen írott vagy elektronikus formában. Ez a szám volt ugyanis a DVD-k másolásvédelmének kulcsa, pontosabban a lemezekre írt adatokat dekódoló algoritmus forráskódjá-nak tömörített verziója bináris kódban.

Hanula Zsolt

Forrás:

https://index.hu/tudomany/til/2017/10/15/a_kozepkorban_betiltottak_a_nullat/

MADÁRRAJ

Esős, szürke téli délután van. Az emberek a hideg házaikban ülnek és az ízetlen ebédjüket apró falatokban lassan, undorodó arckifejezéssel tömik a szájukba, nehézkesen, döcögősen rágják, mindezt egy láthatatlan, rejtélyes erő – talán megszokás és udvariasság –, s semmiképp sem az éhség vagy az étel íze hatására teszik. De ez az erő fogytán és csak másodpercek kérdése, hogy valaki feláll és így szól: „Mi a francnak készit ez a hülye rakott krumplit, ha ő is tudja, hogy nem tud rendeset csinálni, csak ilyen szemetet!”

Miközben az egyik házban hamarosan kitör az ordibálás a rakott krumpli megítélése miatt, és a szomszédban egy vízvezeték-szerelő-hívás szükségességéről elmélkednek, pár házzal arébb pedig egy kilencvenesévekbeli üzég szap-

panopera 279. része megy a tévében az indokoltnál jóval nagyobb hangerővel, addig madarak szelik keresztül a szürke égboltot. Rikácsolásuk száz és száz távoli kiáltáshoz hasonló szomorú aláfestést ad az eleve derütlen tájnak.

De fönt, több száz méter magasan a madarak csak szállnak. A hideg idő csípős mentszéllel egészül ki, és alkalomadtán egy ragadozómadár is a környékre téved barátságatlan szándékkal. De ez nem tántorítja el őket. Aki prédává lesz, meghal. Aki lemarad, prédává lesz. És az utat folytatni kell.

Letekintenek, látják a piros háztetőket. Látják a szép sorokba rendeződő házakat, amiket nem tudnak hová tenni. A természet nem helyez semmit egyenes vonalakba. A házak mögött az esőben meglepően élénkzöld fű. A kerítések a kisebb-nagyobb telkeket rácsszerűen elválasztják. Szürke csíkok a zöldben. Látják a kavargó autókavalkádot, odébb egy templomtornyot és még messzebb égbenyúló, üvegborítású irodaházakat. A távolban a hegyeket és az erdőket.

Egy madár fejében gondolat fogalmazódik meg. Le kell valahová szállni, pedig tudja, hogy kockázatos. A helyben tanyázó madaraktól a fogadtatás nem biztos, hogy baráti lesz. Arról nem is beszélve, hogy ha sokáig pihen ott, akkor lemarad, tehát kiszolgáltatottá válik a ragadozókkal szemben. Ellenben ha sokáig a levegőben marad, a fáradtság fog vele végezni. Lehet, hogy nem azonnal, de hamarosan. A megpihenés tehát egyszerre lehet a biztos halál és a túlélés záloga is. Választani kell. Nem könnyű, és a rossz választás végzetes...

A táj kezd veszíteni szürkeségéből. A házakat a mezők, a mezőket az erdők váltják fel. A templom tornya bár már távol van, még mindig látszik. A szél kezd lenyugodni. Egy madár leválik a többitől, míg a raj károghat tovább száll.

Bilicz Benedek (AnAnÁsz)

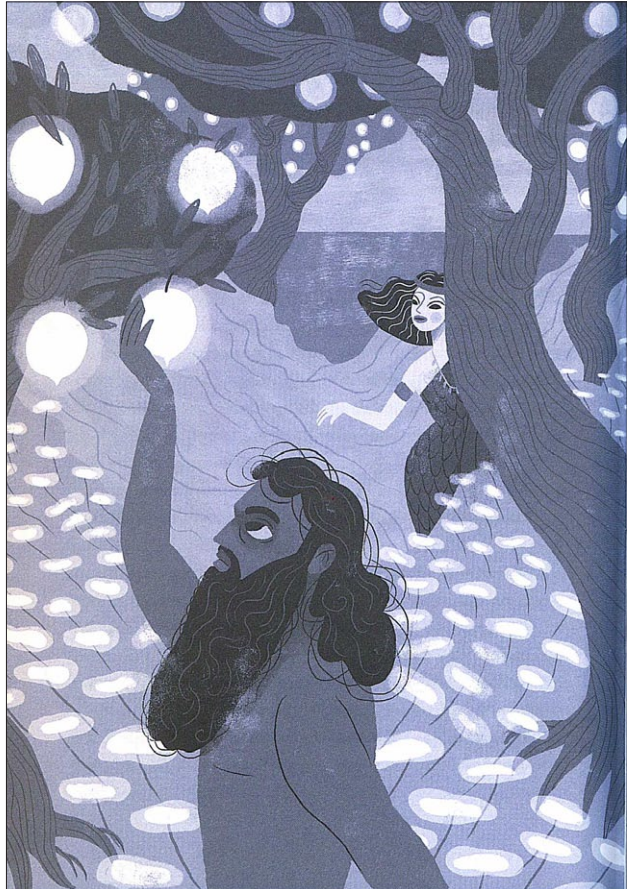
Kedves Misim!

Viccelsz? Tavaly október óta nem hiányzol senkinek. Figyelem. Mióta nem vagyunk beszélőviszonyban, rászoktam arra, hogy szükségszerűen jót szórakozom mindenkin, akiről már éltében elfeledkeztek (be kell vallanom, hogy sajnos ez egyre kevésbé mérsékelten szükségszerű). Ne ítéld el. Mentségemül szolgálhat a tény, hogy szépen feledteti a nyomort.

Látod, elzüllöttél. Semmi baj, mi mind. Nem, nem tudom, hogy gyenge vagy-e. Itt nincs és soha nem is volt rólad szó.

Múltkor (amikor tavaly szeptember vége felé indokolatlanul elhívtál teázni) a szokásosnál többet beszéltél – túl sokat. Én akkor az ablakra koncentráltam, fényes és tiszta volt. Két perc múlva arra tévedt a tekinteted és együtt néztük tovább az ablakot. Azonnal elcsúfult, megrongálódott imént kialakult eszmei szépsége. Nem bírom az ilyet elviselni. Ilyenkor már jobb, ha felakasztja magát az ember, de erről majd később. Megtaláltam ebédlőasztalunk kopott foltját; másodpercekre rá te is megtaláltad. Közben szakadatlan ömlő szóáradat, üres közhelyek az életedből. Akármelyik polgár életéből. Az időjárásról, arról már nem. Azt talán szégyellted is volna. De még így sem voltál óvatos: mondanivalód – örökösen – egyre erősödő kréta- és fogcsikorgatás, a végén már semmit nem lehetett érteni belőle.

A kopás után mást kellett keresnem – közben valamely eldöntendőnek feltételezett kérdésemre bólogatva – találtam is: egy poros és rikító műanyag gubanc; üres vázába állított műszegfűcsokor. Nemsokára elveszett beszélgetésünk ez egyetlen közös pontja után kapva jelentőségeltje-

Gilgames

sen ráemelted tekinteted – nevettem is volna – és valamelyest önelégültebben folytattad monológod intézését hozzám; hozzá. Máig azon gondolkodom, hogy vajon láttad-e azt a virágot (nevezzük így, illemből), a megtört-szárú sárgát, alul-középen?

Ásítottam, elnézésed kértem – te elnéztél és elhallgattál. Zavartan intettem, hogy folytasd. Minek nézi annyit a szegfűt, miért nem folytatja? Miért nyúlnak olyan lassan meg arcán ráncai, amint eltátja a száját? Aha. Szóval végzett. Beleunt. Evett, jót beszélt, és most hazamegy kialudni magát. Misi, váljék egészségedre. A hiúság – szép.

Tudom, néhány éve elkezdted pszichológushoz járni. Ismertem Pétert, osztálytársam volt. Még utána is, időnk engedtével összeülve mindig sokat beszélgettünk mindenféléről.

Tíz éve kezdődött, akkor említett meg téged először. Utána egyre gyakrabban kerültek terítékre, Péter igazán sokat tudott beszélni rólad, már amikor úgymond még aktuális voltál. Azt is elmesélte, hogy eleinte valahogy nehezen viselte el a képedet, a modorodat. Az igazat megvallva nem is figyelt rád, amikor elkezdted beszélni. Hónapokra rá belédszererett. Te meg csak ültél, és mondtad – ehhez értesz –, nem is pislogtál. Mondtam is Petinek, hogy hal vagy. Nem hitt nekem. Közölte, hogy meg fogja várni. Ő szeretett várni, az a fajta sablonegyed volt, aki mindig várt – ha másra nem is – valami-re. Presztízsből. Reggelente fényes bőrpapucsával belépett a rendelőbe, leült, és minden erőfeszítésével várta az életet. Ezt ő nem mondta ki, én most neked igen. Talán kicsit büszke is lenne magára, ha hallaná. Vagy (ugyancsak presztízsből) egyáltalán nem értene egyet.

Végül tíz éven keresztül várta, hogy pislogj egyet, mélyülő elkeseredéssel, aztán besokallt. Rettentően fáradt volt. Akarta, hogy lásd – nem a fáradságot, sokkal inkább őt. Ha ez évtizedben egyszer is odafordítottad volna a fejed; ha a szemed sarkából ránéztél volna; ha tátogás közben pislogtál is volna – legalább egyszer –, akkor valószínűleg nem történt volna semmi. Legföljebb észrevetted volna aggódva fakuló, finomszálú haját. Sokat sóhajtozott, eggyel erősebb dioptriára váltott és egész mesedélutánokat tartott arról, hogy miként fogja végérvényesen elérni azt, hogy ráeszmélj.

Én pedig valahányszor kinevettem – még ha tudtam is, hogy szándéka meglehetősen komoly, és az utolsó felemlítéskor pedig – mivel gyámoltalanságában pont az én aberált szépérvékemet kellett felkennie bizalmával – afféle jóváhagyásként odavettem neki: Halj meg Peti, presztízsből.

Így van ez. Az ember, ha egyszercsak hirtelen elkezd számítani, rögtön pirong és szorong, szellemes vicceskedéssel már igyekszik is csirájában elfojtani az őt csipdelő könyörgést. (Persze Peti nem így látta, ő a végsőkig kitartott mellettem és az ideáim mellett. Nem is tudom, hogy miért kaptam ekkora tiszteletet.)

Aztán egy őszi napon leguggolt a foteled mellé, sokáig nézte veled a szemközti ház falát (tízéves beszédpartnered), hallgatta arról szakadatlanul visszaverődő hangod, míg kezében kenderkötelet szorongatott. A hurkot nagy gonddal köthette ott – később figyeltem a precizításra: kilencven centit visszahajtani, hozzáfogni a kötélhez, a visszahajtott vég felét ismét behajtani, tíz centi hosszan összefogni a három kötélrészt és azon visszafelé föltekerni a kötélvéget (lehetőleg négy sávban), az eképp keletkezett fenti hurokba fűzni a maradékot, végül a nagy hurok két szárának megrántásával alapo-

san megfeszíteni a csúszócsomót, ami majd a bal fülcimpánál támasztja alá az állkapcsot. Csak azért kilencven – tette hozzá felröffenve –, mert nagy a feje.

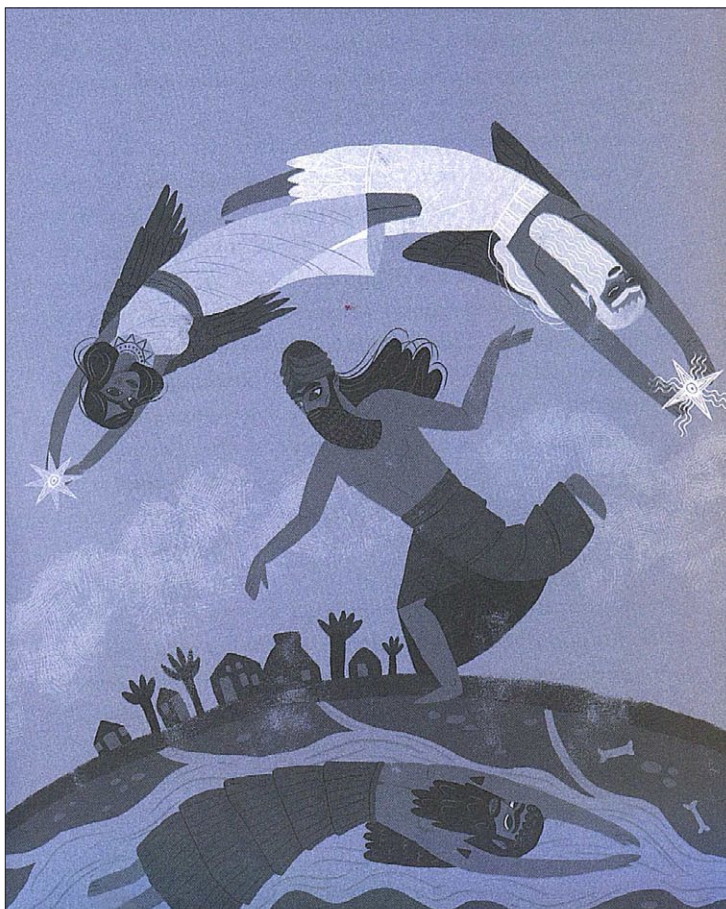
Kedves Misim. Annyi történt, hogy jó barátom egy magasan futó vízvezeték alá állt és arrébrúgta maga alól a székét. Nagyon fáradt lehetett. Talán hörgött is valamennyit. Fél óra múlva (pontban négykor) felálltál és kimentél a teremből, mert nem vetted észre.

Aznap éjjel, munka után én kerestem föl

a holttestet. Gondolhatod – ott lógott, egészen a falhoz simulva. Karikás szemeit nem tudta zárva tartani, halványan csillant rajta a fehér, ledes fény; szürke arcára rászáradt a haláltusa harmata, haja gondosan rendezve. Különös volt fél négy óta tartó érintetlen ernyedtsége, mely terve általa nem realizált kudarcának légkörében most egyszerre bárkinek csodálata tárgyává válhatott volna. Talán meg kellett halnia, talán nem; de tudd meg: gyönyörű és méltóságteljes volt. Nem akartam hozzáérni. Másnap névtelenül betelefonáltam a rendőrségre.

Kedves Misim, ha most a tanácsomért könyörögsz, hiába teszed. Rossz embertől kéred. Nevezheted magad mindennek, de hisz te is tudod: ilyenkor már igazán nincs mit tenni; csikorgó kréta vagy. Más már nem leszel.

Ui.: Vagy mégis: megtorlás, ha mellé lógatod magad.

Tang Mei Tímea (Maszk)

DRAGOMÁN GYÖRGY: ADVENT

Karcsika hátra tett kézzel állt Anya és Apa előtt, nagy levegőt vett, és aztán mondani kezdte nekik a verset, de hibátlanul, olyan hibátlanul, mint a vízfolyás.

Az iskolában akkor már több mint egy hete ezt tanulták, ezt a gyönyörű szép verset a háláról és a hátalattal szívről. Karcsika nagyon nehezen tudta csak megtanulni, igaz, nem nagyon szerette a verseket, de ez aztán tényleg egy különösen hosszú és nehéz példány volt, az írója majdnem mindenért hálát adott, ami csak történt vele a születésétől fogva, mondjuk, elég nyápic egy valaki lehetett, mert vagy négy szakaszon keresztül is betegeskedett, torokgyíkja is volt neki, meg tüdőgyulladása is, meg minden más baja is, és külön megköszönte a mamájának, hogy ápolta, és ott ült mellette, és borogatta a homlokát, és vigyázott rá.

Karcsika amúgy nem különösebben szerette a verseket, főleg azt utálta bennük, hogy szó szerint kellett megtanulni mindegyiket, hogy minden szónak a helyén kellett lennie, nem lehetett csak simán azt mondani, hogy amikor lázam volt, hanem azt kellett mondani, hogy midőn negyvenfokos lázban égett orcám, de azért valahogy csak megtanulta, és fel is mondta kétszer egymásután hibátlanul a tanító néninek, és a tanító néni akkor odaadta neki a piros üvegszívet, amit körömlakkal festettek ki azelőtt való héten, és amit utána a tanító néni mindenkitől beszedett, és eltette a szekrényébe, nehogy véletlenül összetörjék, ő volt az utolsó, aki megkapta a szívét, mert a többiek akkorra már mind tudták az egészet, elejétől végig, kicsi szívestől, felbuzgó hálakönnyestől, mindenestől.

Amíg a verset mondta, Karcsika nem is nézett Anyára és Apára egyáltalán, hanem elnézett mellettük, a diófa szekrény tetején lévő szoborra, amelyet még Apa faragott fiatalkorában, valami majompofát vagy mit ábrázolt, amit Apa csak úgy nevezett, hogy Dezső. Azóta, amióta Apa nem cigarettázik, mindig van egy meggyújtatlan cigarettá beledugva a tátott szájába, hogy legyen honnan elővennie azt az egyetlenegy szálát, amit akkor szokott elszívni, hogyha valami nagyon felidegesítette, most is ott volt egy a szája sarkában.

Karcsika már az utolsó előtti szakasznál tartott, és közben két kézzel nagyon óvatosan elkezdte lefele bontogatni a szalvétát a szívről a háta mögött, hogy amikor a vers véget ér, elő tudja kapni, és oda tudja adni Anyának és Apának, és meg tudja nekik mondani, köszöni, hogy együtt nevelték, és köszöni, hogy ilyen jók őhöz, hogy éjt nappal lá téve fáradoznak érte, és köszöni, hogy most már mind a hárman együtt hátától túlcsondult szívvel várhatják a karácsonyt, ezt a mondókát is pont úgy kellett megtanulni, mint hogyha a versnek lett volna egy szakasza, és ahogy Karcsika mondani kezdte, elő is kapta már a háta mögöl a szívét, és odatartotta Anya és Apa elé, és csak akkor nézett rájuk, és Anya arcán tényleg folytak a könnyek, pont úgy, ahogy a tanító néni megjósolta, de Apa arca egyáltalán nem olyan volt, mint az Anyáé, hanem egészen haragos, annyira, de annyira haragos volt, hogy Karcsika azt gondolta, mindjárt ki fogja kapni a kezéből az üvegszívet, és összetöri, de Apa csak horkantott egyet, és megrázta a fejét, és Karcsika látta, hogy egy nagyot nyel, aztán kivette a szívét a kezéből, és két kézbe fog-

ta, és úgy nézte egy darabig, aztán megszólalt, és azt mondta, nagyon büszke Karcsikára, hogy ezt a rettenetes marhaságot ilyen ügyesen megtanulta, de tudja meg, hogy az emberi szív az egyáltalán nem ilyen hegyes és háromszög alakú, mint ez, amit ilyen gyönyörűen kifestetett, ezt a krokodilokéról mintázták, azoknak van ilyen szívük, és tudja meg Karcika, hogy a krokodilok a világ legönzöbbségszívtelegbb állatai, ezt jegyezze meg magának, és akkor

örök életére tudni fogja, hogy mi az a képmutatás. Most még lehet, hogy nem érti, de majd, ha nagyobb lesz, megérti, és az emberi szív igaz, hogy nem üvegből van, de attól még össze lehet törni. Azt, hogy eddig nevelték, nem kell megköszönni, mert a világon ennél természetesebb dolog nincsen, ezt majd azzal köszönje meg, hogy ő is szeretetben neveli a saját gyerekét, a hála meg olyasmi, amit érezni lehet, de beszélni róla szinte lehetetlen, ő mindenesetre nagyon hálás a tanító néninek, hogy ilyen szépen megtanította neki ezt a gyönyörű szép verset, és nemcsak ezt, hanem egyúttal egy másik fontos és szép és nehéz leckét is, legalább nem neki magának kellett ezt Karcsikának megtanítania. Arra tanította meg, ami a legnehezebb az életben. Megtanította hazudni.

Forrás: http://gyorgydragoman.com/?p=943&fbclid=IwAR29mnuVTIYPI3u0hM9hwjLkroyrNp4PY4NOtoITH24V21YikTn_yA0PRy0

Újdonság! Az első CEU Nyári Egyetemi program középiskolásoknak!

LEARNING CAN BE FUN: EXAMINING THE WORLD OF EDUCATION WITH CRITICAL EYES

2019. július 1-5.

- Nemsokára érettségizél?
- Érdekel, milyen az egyetemi élet?
- Szeretnél izgalmas dolgokat megtudni a felsőoktatásról?
- Megtapasztalnád, hogy komoly témákat nem csak komolyan lehet megvitatni?
- Mit szólnál ahhoz, ha új barátokkal dolgozhatnál érdekes feladatokon?

Olyan 16-19 éves középiskolások jelentkezését várjuk, akiknek kedvük lenne részt venni egy intenzív, 5-napos, angol nyelvű kurzuson a CEU Nyári Egyetem programjának szervezésében. A résztvevők bepillantást nyerhetnek a felsőoktatásba még egyetemi tanulmányaik megkezdése előtt. Alkalmuk lesz véleményt formálni és megvitatni a felsőoktatással kapcsolatos kérdéseket, miközben a kritikai gondolkodás alapjait is megtanulják. A tanfolyam színhelye a CEU Nádor utca 15. alatt található, több nemzetközi díjat elnyert, modern épületében lesz.

Röviden a programról:

1. nap: Bevezetés a felsőoktatás témájába. Fejtörők, logikai játékok és gyakorlatok segítségével leteszteljük, hol tartasz a kritikus gondolkodásban és mutatunk pár trükköt, ami segít a véleményalkotásban és további tájékozódásra inspirál.

2-4. nap:

- Az oktatás közkinccs? Ki látja hasznát és ki fizet érte?
- Mi az agyelszívás? Aggódunk kell miatta?
- Mit jelent az egyetemek rangsorolása? Tudnunk kell róla?

Dél előtt interaktív prezentációk lesznek, délután megbeszéljük a nap témáihoz kapcsolódó olvasmányokat.

5. nap: A kurzus végén a résztvevők projektismertetőit hallgatjuk meg, délután egy meglepetés búcsúbulival ünnepeünk.

Jelentkezési határidő: 2019. február 14.

Részvételi díj: 20,000 Ft

Weboldal (órarend, oktatók, a jelentkezés feltételei): <https://summeruniversity.ceu.edu/learningfun-2019/>

Helyszín: Budapest, V. kerület, Nádor utca 15.

Email: juniorSUN@ceu.edu Bátran írd erre az email címre, ha bármilyen további kérdésed van.

✉ Nádor utca 9, H-1051 Budapest; ☎ (36 1) 327 3811, facebook.com/ceu.summer, E-mail: summeru@ceu.edu

Non-discrimination policy statement: Central European University does not discriminate on the basis of – including, but not limited to – race, color, national and ethnic origin, religion, gender or sexual orientation in administering its educational policies, admissions policies, scholarship and loan programs, and athletic and other school-administered programs.

PÁLYÁZAT

„A MŰVÉSZET AZ ELMONDHATATLAN TOLMÁCSA, 2018”

A Zachor Alapítvány a Dél-kaliforniai Egyetem (USC) Soá Alapítvánnyal együttműködve immár hagyományosan, minden évben január 27-e – az auschwitz-birkenauai láger felszabadulásának évfordulója és a holokauszt nemzetközi emléknapja – tiszteletére művészeti pályázatot hirdet általános iskolás és középiskolás diákok számára.

A pályaműveket a USC Soá Alapítvány IWitness digitális platformján található, holokauszt-túlélőkkel és szemtanúkkal készített interjúklipek alapján kell elkészíteni. A

magyar nyelvű videóklipre az oldal jobb felső részében található legördülő menüben lehet szűrni (Language -> Hungarian): <https://iewitness.usc.edu/sfi/BrowseTopics.aspx>

Az oldalon található idegen nyelvű interjúklipek alapján is lehet pályaművet beküldeni.

A pályaműveket a zachor@zachor.hu emailcímmre várjuk, a pályázó nevének és a mű címének megjelölésével. A pályázat benyújtásához a következő linken található pályázati űrlapot is kérjük kitölteni: <https://docs.google.com/forms/d/e/1FAIpQLSf8xKwqprmBDA4jhO3S20VE8axsypr3tOV3ZNxamua9I4Cgxw/viewform>

A pályaművek lehetnek önálló rajzok, festmények, képregények vagy bármilyen más művészeti alkotás: pl. novella, vers, zenemű, fotómontázs stb.

A pályázatok beküldésének határideje: 2019. február 10.

Daidalosz és Ikarosz

Az

ELŐSZOBA GALÉRIA

2018. december 3-tól

AVANTGÁRD ÚJRAGONDOLÁSOK

című kiállítását mutatja be.

Ha van kedved, Te is kiállíthatod alkotásaidat: festményeidet, szobraidat, fotóidat stb., csak szólj Jakab Juditnak!

E lapszám grafikai BölecZ Lilla könyvillusztrációi.
KöszöNET ÉRTÜK.

NYELVI LELEMÉNYEK

Nem tévesztendő össze

- a boka tája a toka bájával;
- a borztanya a torz banyával;
- a csárda zaja a zárda csajával;
- a száradt fűz a fáradt szűzzel;
- a fartő a tar fővel;
- a harcsa mája a Marcsa májával;
- a jó bor kulcsa a kóbor Julcsával;
- a csokorban adott bók a bokorban adott csókkal;
- a foltos bölény a boltos fölény-nyel;
- a hős ember neve a nős ember hevével;
- a réti pipacs a péti ripaccsal;
- Kamcsatka a kan macskával;
- a filozófia a víziló fiával;
- a görbe sövény a sorbe' görény-nyel;
- a papa kora a kapa porával;
- Az állapotos ideál az ideális állapottal;

Továbbá nem mindegy,

hogy egyöntetű vagy ön egy tetű;
 hogy mögöttem vagy nem öttem mög;
 hogy rovarszervet ivartalanítani vagy ivar-
 szervet rovartalanítani;
 hogy mire fekszel: nedves kőre vagy ked-
 ves nőre;
 hogy helyet cserélni vagy csehet herélni;
 hogy veres párbaj vagy páros vérbaj;
 hogy köhögve röpülsz vagy röhögve kö-
 pülsz,
 hogy tanya a Bakonyban vagy banya a ta-
 konyban;
 hogy kedves nő vagy nedves kő;
 hogy csinos egyházi atya, vagy csikos fegy-
 házi gatyá.

Tartalom

Az IT decemberi üléséről	2
Farkas Benedek Tádé várat véd	4
Keul Máté érdekességei	5
Erdei Erika a várban sétált	6
Szilasi László hőseinkről elmélkedik	8
Irodalmi háziverseny	10
Poli-logi	14
Kockázás	15
Hanula Zsolt a nulláról	16
Bilicz Benedek madárraja	18
Tang Mei Tímea levele Misihez	19
Dragomán György: Advent	22
Nyári egyetemről középiskolásoknak	24
Pályázat az elmondhatatlanról	25
Avantgárd újragondolások az előszobában	26
Nyelvi lelemények	27
Aranyköpések	28

Aranyköpések

- Szphingsz
- Trólya
- Segélykérés, az indukció
- Emberszemélyiségváltozás
- Az ókori Egyiptom az emberiség történetének egyik leghosszabb tartó dinasztiája.
- A testeket égszerekkel (!) együtt temették el.
- A VIII. században keletkezett mindkettő, de elméletileg van köztük száz év.
- Az Odüsszeia és az Iliász teljesen más formázatú.
- Átalakultak a fontosságok.
- [Az eposzban] a főhős istenek támogatásával hajt végre egy nagy községre (!) kiható cselekményt.
- Iliász (!) inkább meghalt korán fiatalon.
- Mindenki Pénelopéra pályázott.
- Igazolom, hogy nevezett páciens 2018.11.26-án fogászatunkon megjelent. Elvégzett kezelés: 48 fog sebészeti eltávolítása.

KEDVES POLIGRÁF- OLVASÓK!

SZÉP ÜNNEPET, SOK AJÁNDÉKOT, HOSSZÚ TÉLI SZÜNETHET
ÉS SZERENCSES 2019-ET KÍVÁNOK.

A SZERK.

A Közgazdasági Politechnikum lapja

Felelős kiadó: Diósi Alojzia

Felelős és tördelő szerkesztő: Jakab Judit

Postacím: 1096 Budapest, Vendel utca 3.

e-mail: jjudit@poli.hu, internet: www.poli.hu, helyi hálózat: P:\poligraf

Készül az A-Z Buda CopyCAT Kft sokszorosító műhelyében